

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

ეფრემ მაწყვერელი

ეფრემ მაწყვერელი, ანტურის ეპისკოპოსი დაახლ. 845-885. დაიბადა ქართლში, დიდებული აზნაურის ოჯახში. იზრდებოდა ხანძთის მონასტერში, იყო გრიგოლ ხანძთელის მოწაფე, შემდეგ მოღვაწეობდა წევდის მონასტერში. წყაროებში იხსენიება „დიდი ეფრემის“ სახელით. ე. მ. დიდი ავტორიტეტით სარგებლობდა, მან არსენ I კათოლიკოსის წინააღმდეგ შექმნილი ძლიერი დაჯგუფება მშვიდობიანად დაშალა, კათოლიკოსს შეარიგა უკმაყოფილო ეპისკოპოსები და მთავარი გუარამ მამთალი. ე. მ-ის მცდელობით ქართ. ეკლესიამ იერუსალიმის პატრიარქ სერგისაგან (843-859) მიიღო უფლება „მირონის კურთხევისა“ ქართლში (მანამდე მირონი იერუსალიმიდან იგზავნებოდა). დასაფლავებულია ანტურის მონასტერში. ე. მ. შერაცხულია წმინდანად, მისი ხსენების დღეა 17 (30) აპრილი.

წყარო: გიორგი მერჩულე, ცხორებად გრიგოლ ხანცთელისად, წგ.: ძველი ქართული აგიოგრაფიული ლიტერატურის ძეგლები, წგ. 1, ილ. აბულაძის რედ., თბ., 1963.

ლიტ.: ბ ო გ ვ ე რ ა ძ ე ა., ერთი ქრონოლოგიური საყრდენი გრიგოლ ხანძთელის ცხოვრებისა (აშოტ I დიდი კურაპალატის სიკვდილის თარიღის შესახებ), კრ.: საქართველოს ფეოდალური ხანის ისტორიის საკითხები, წგ. 1, თბ., 1970; ჯ ა ვ ა ხ ი შ ვ ი ღ ი ივ., ქართველი ერის ისტორია, წგ. 2, თბ., 1965.

ბ. ლომინაძე